

UNIwersytet JANA KOCHANOWSKIEGO W KIELCACH

RAPORT

MONITOROWANIE KARIER ZAWODOWYCH ABSOLWENTÓW

ROCZNIK 2019/2020

badanie prowadzone po 3 latach od ukończenia studiów

RAPORT MONITOROWANIA KARIER ZAWODOWYCH ABSOLWENTÓW UNIwersytetu JANA KOCHANOWSKIEGO W KIELCACH ROCZNIK 2019/2020 PO UPŁYWIE 3 LAT OD DATY ZŁOŻENIA EGZAMINU DYPLOMOWEGO

WSTĘP

Monitorowanie karier zawodowych absolwentów Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach jest realizowane w oparciu o przyjętą procedurę WSZJK-W/6. Stanowi integralną część doskonalenia procesu kształcenia. Umożliwia uzyskanie informacji na temat aktualnej sytuacji zawodowej absolwentów UJK na rynku pracy, zebranie ich opinii na temat przydatności wiedzy, umiejętności i kompetencji zdobytych w czasie studiów na Uniwersytecie w kontekście potrzeb rynku pracy oraz poznanie ich dalszych planów edukacyjnych i zawodowych. Monitorowanie obejmuje każdy rocznik absolwentów począwszy od roku 2011/2012. Dotyczy wszystkich kierunków studiów stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia. Respondenci są badani trzykrotnie- po upływie roku oraz po trzech i pięciu latach od daty złożenia egzaminu dyplomowego. Badanie realizowane jest za pośrednictwem platformy internetowej. Narzędzie badania stanowi standaryzowany kwestionariusz ankiety.

CHARAKTERYSTYKA ABSOLWENTÓW ROKU AKADEMICKIEGO 2019/2020

Przedstawione poniżej opracowanie prezentuje wyniki kolejnej edycji monitorowania karier zawodowych absolwentów Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach. Próbę badawczą stanowili absolwenci rocznika 2019/2020. Ich opinie zebrano po 3 latach od daty złożenia egzaminu dyplomowego.

Wypełnione kwestionariusze ankiet odesłało 380 respondentów, co stanowiło 15,2% populacji absolwentów badanego rocznika. Rok akademicki 2019/2020 ukończyło 2500 studentów. Dyplomy licencjackie otrzymało 1061 osób na studiach stacjonarnych i 323 studentów studiów niestacjonarnych. Tytuł magistra uzyskało 807 studentów studiów stacjonarnych oraz 309 studentów studiujących niestacjonarnie. Największy udział w badaniu odnotowano wśród absolwentów studiów licencjackich stacjonarnych- 16,9% respondentów (Tabela nr 1).

Tabela 1. Udział procentowy ankietowanych ze względu na formę i poziom studiów.

FORMA I POZIOM STUDIÓW	LICZBA ABSOLWENTÓW	LICZBA ANKIETOWANYCH	% UDZIAŁ ANKIETOWANYCH
licencjackie ogółem	1384	232	16,8
Stacjonarne	1061	179	16,9
Niestacjonarne	323	53	16,4
magisterskie ogółem	1116	148	13,3
Stacjonarne	807	116	14,3
Niestacjonarne	309	32	10,3
Ogółem	2500	380	15,2

Najliczniejszą grupę w prowadzonym badaniu stanowili absolwenci Wydziału Prawa i Nauk Społecznych – 40 % odesłanych ankiet.

Na kolejnych miejscach znalazły się: Collegium Medicum – 20 % ankietowanych, Wydział Humanistyczny – 11% oraz Wydział Pedagogiki i Psychologii ze wskazaniem 10%. Filię w Piotrkowie Trybunalskim reprezentowało 7% respondentów. Najmniej ankiet wpłynęło od absolwentów Wydziału Sztuki – 2% oraz Filii w Sandomierzu – 1%.

Pełen rozkład udziału absolwentów poszczególnych Wydziałów w badaniu przedstawia Tabela nr 2.

Tabela 2. Udział procentowy ankietowanych z podziałem na wydziały.

LP	WYDZIAŁ	LICZBA ANKIETOWANYCH	% UDZIAŁ ANKIETOWANYCH
1.	Wydział Prawa i Nauk Społecznych	153	40
2.	Collegium Medicum	74	20
3.	Wydział Humanistyczny	40	11
4.	Wydział Pedagogiki i Psychologii	39	10
5.	Wydział Nauk Ścisłych i Przyrodniczych	36	9
6.	Filia w Piotrkowie Trybunalskim	28	7
7.	Wydział Sztuki	7	2
8.	Filia w Sandomierzu	3	1

Do najliczniej reprezentowanych kierunków studiów (Tabela nr 3) należała Pedagogika- 42 osoby. Filologia ogółem – 27 osób oraz Administracja, Bezpieczeństwo narodowe i Ekonomia – po 26 osób.

Biorąc pod uwagę odsetek badanych przeważali absolwenci z kierunków: Informatyka – 100%, Fizyka – 85,7%, Mechatronika – 83,3%, Wzornictwo – 41,6%, oraz Stosunki międzynarodowe – 40%.

Procentowo najmniej ankiet wypełnili studenci kierunków: Zdrowie publiczne i Wychowanie fizyczne – z wynikiem na poziomie 6,8% wypełnionych ankiet.

Tabela 3. Udział procentowy ankietowanych wg kierunków studiów.

LP.	KIERUNEK STUDIÓW	LICZBA ABSOLWENTÓW	LICZBA ANKIETOWANYCH	% UDZIAŁ ANKIETOWANYCH
1.	Administracja	197	26	13,2
2.	Bezpieczeństwo narodowe	183	26	14,2
3.	Biologia	22	3	13,6
4.	Biotechnologia	31	6	19,3
5.	Chemia	23	3	13,0
6.	Dietetyka	61	5	8,2
7.	Dziennikarstwo i komunikacja społeczna	34	3	8,8
8.	Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej	19	2	10,5
9.	Ekonomia	167	26	15,5
10.	Finanse i rachunkowość	59	20	33,9
11.	Filologia ogółem	123	27	22,0
12.	Filologia polska	36	6	16,7
13.	Fizjoterapia	115	17	14,8
14.	Fizyka	7	6	85,7
15.	Geografia	16	3	18,8
16.	Historia	25	4	16,0
17.	Informatyka	3	3	100
18.	Logistyka	89	15	16,9
19.	Lingwistyka Stosowana	13	4	30,8

20.	Kosmetologia	113	14	12,4
21.	Kryminologia stosowana	70	12	17,1
22.	Matematyka	19	2	10,5
23.	Mechatronika	6	5	83,3
24.	Ochrona środowiska	12	1	8,3
25.	Pedagogika	330	42	12,7
26.	Pielęgniarstwo	137	18	13,1
27.	Politologia	1	0	0
28.	Położnictwo	79	10	12,6
29.	Praca socjalna	32	4	12,5
30.	Prawo	80	18	22,5
31.	Ratownictwo medyczne	26	6	23,1
32.	Stosunki międzynarodowe	10	4	40,0
33.	Studia skandynawskie	9	2	22,2
34.	Sztuki plastyczne	7	0	0
35.	Turystyka i rekreacja	25	5	20,0
36.	Wzornictwo	12	5	41,6
37.	Wychowanie fizyczne	44	3	6,8
38.	Zarządzanie	221	21	9,5
39.	Zdrowie publiczne	44	3	6,8
Ogółem		2500	380	15,2

LOSY ZAWODOWE ABSOLWENTÓW ROKU AKADEMICKIEGO 2019/2020

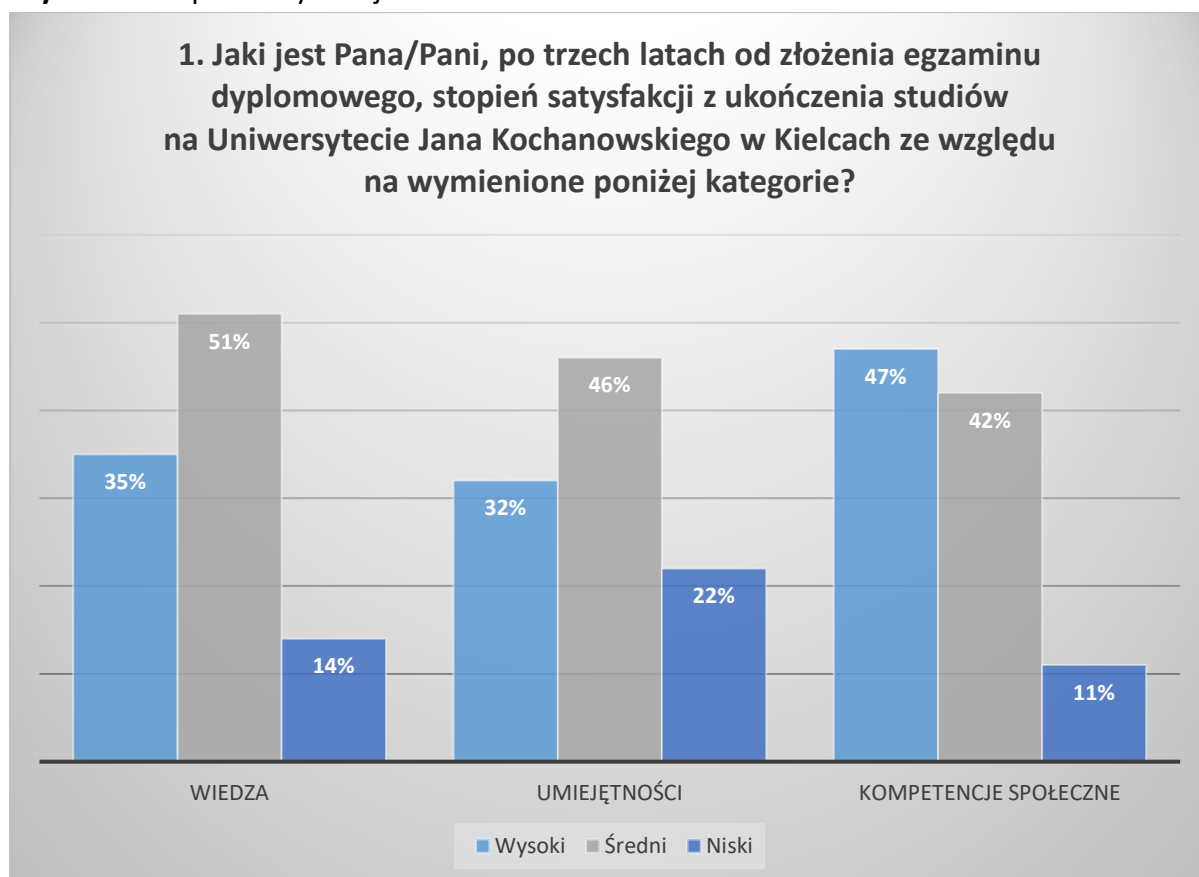
Absolwenci w kierowanym do nich badaniu zostali poproszeni o subiektywną ocenę stopnia satysfakcji z ukończonych studiów na Uniwersytecie - w oparciu o wskazane w ankiecie trzy kategorie: wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne (Wykres nr 1). Absolwenci najwyżej ocenili kolejno: kompetencje, wiedzę, umiejętności.

Poziom zdobytych w trakcie studiów kompetencji społecznych 47% badanych absolwentów określiło jako wysoki, 42% jako średni, a 11% ankietowanych uznała, iż zdobyli kompetencje społeczne w stopniu niskim.

W przypadku wiedzy - średnią satysfakcją z uzyskanego jej poziomu w trakcie studiów wskazało 51% badanych absolwentów, wysoką 35%, niską 14%.

W ocenie umiejętności uzyskano 46% wskazań średnich, 32% wyborów wysokich oraz 22% wskazań niskich

Wykres 1. Stopień satysfakcji z ukończenia studiów na UJK w Kielcach.

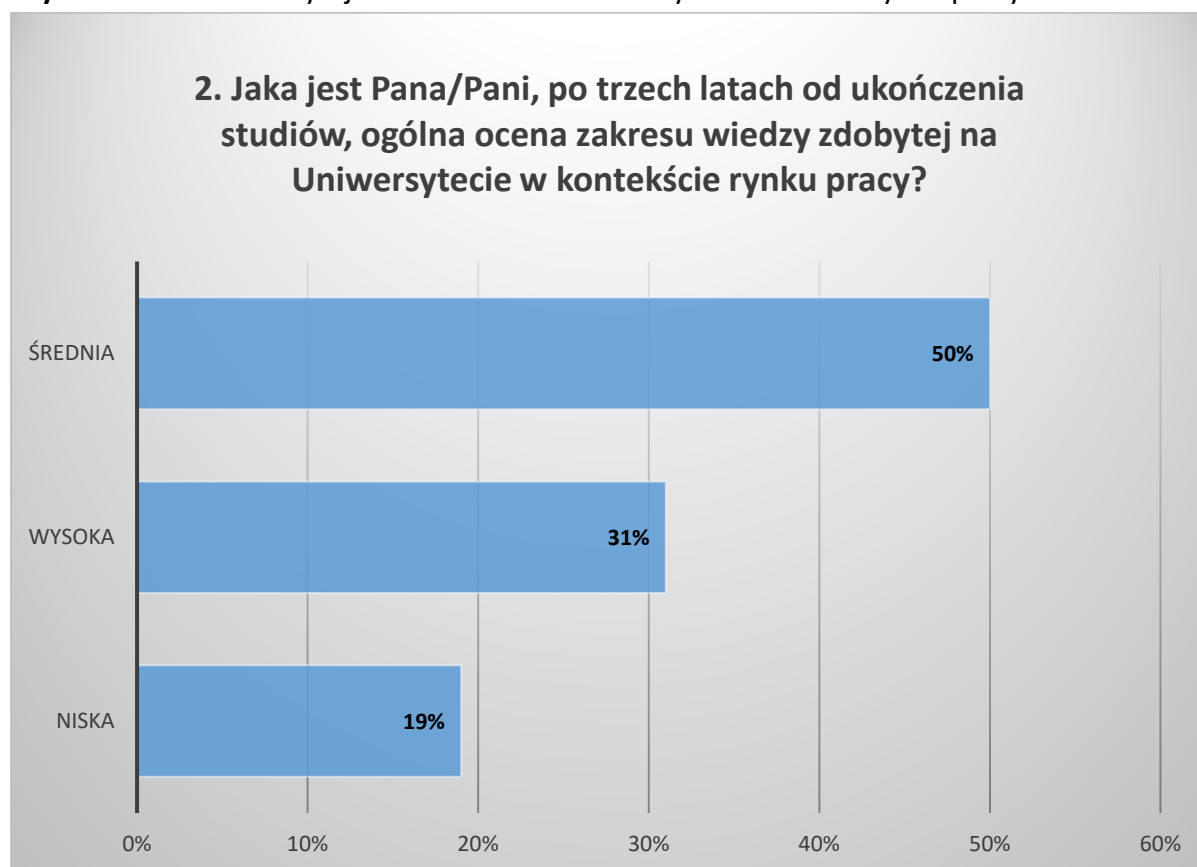
Respondenci pytani byli również o to, w jakim stopniu studia na Uniwersytecie Jana Kochanowskiego w Kielcach wyposażyły ich w wiedzę potrzebną do wykonywania wybranego zawodu, a co się z tym wiąże sprawnego poruszania się w obszarze przypisanych do niego zadań (Wykres nr 2).

Z badanej populacji połowa respondentów oceniła przydatność zdobytej na Uniwersytecie wiedzy w wykonywanej obecnie pracy zawodowej na poziomie średnim.

Kolejne 31% badanych absolwentów uznało przydatność posiadanej wiedzy na poziomie wysokim.

Natomiast 19% respondentów oceniło swoje przygotowanie w tym zakresie na poziomie niskim.

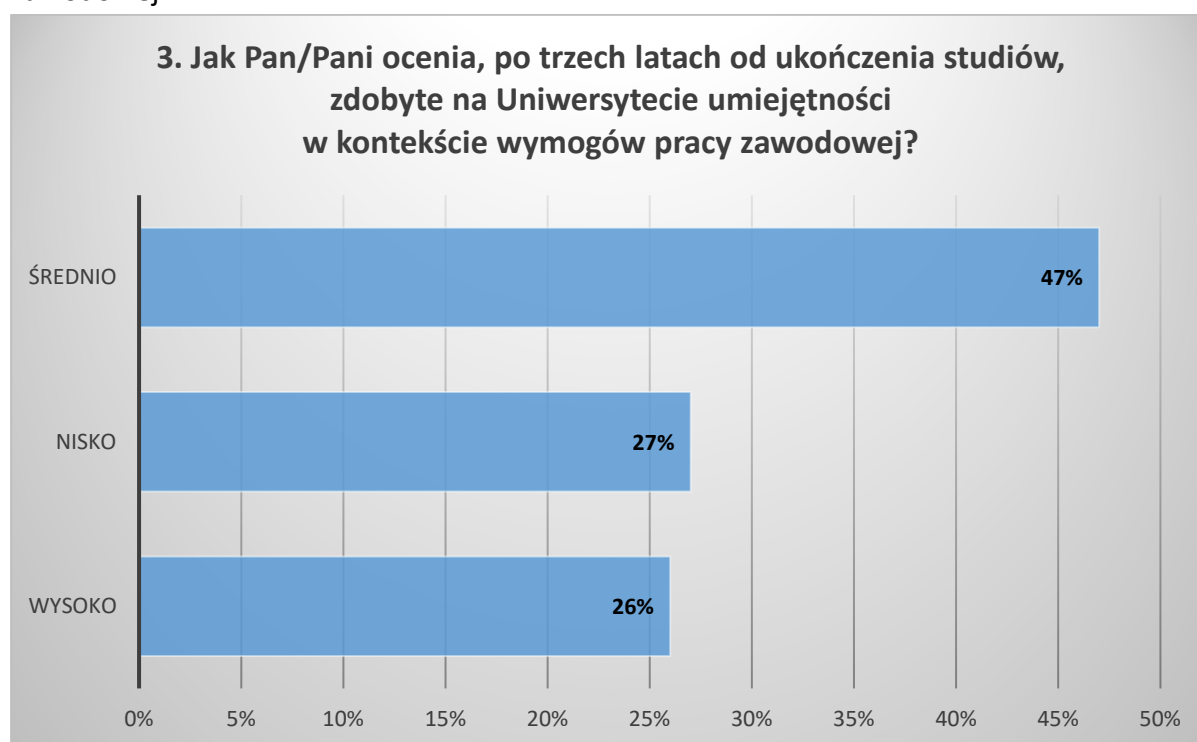
Wykres 2. Ocena zdobytej w trakcie studiów wiedzy w kontekście rynku pracy.

Badani absolwenci ocenili również przydatność umiejętności zdobytych podczas studiów w kontekście wymogów pracy zawodowej (Wykres nr 3).

Wyrażając swoją opinię w 47% ocenili oni przydatność swoich umiejętności, rozwiniętych podczas lat studiów na Uniwersytecie na poziomie średnim. W 27% wybrali wskazania na poziomie niskim, a w 26% uznali przydatność posiadanych umiejętności w wykonywaniu pracy zawodowej na poziomie wysokim.

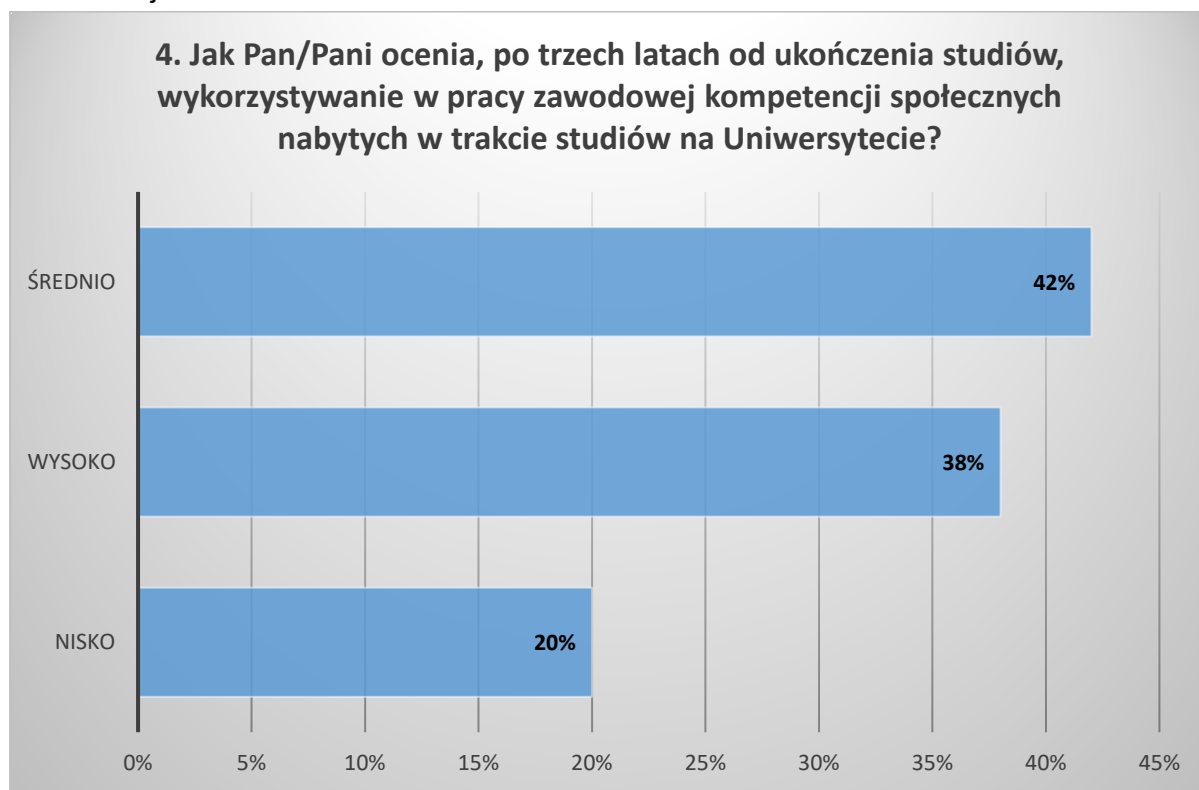
Wykres 3. Ocena zdobytych w trakcie studiów umiejętności w kontekście wymogów pracy zawodowej.

Badani mieli również za zadanie ocenić wykorzystywanie w pracy zawodowej nabytych w trakcie studiów kompetencji społecznych (Wykres nr 4).

Wśród zebranych odpowiedzi absolwentów wskazania średnie odnotowano na poziomie 42%, wysokie na poziomie 38%. W 20% respondenci ocenili przydatność posiadanych kompetencji społecznych w realizacji czynności zawodowych na poziomie niskim.

Wykres 4. Ocena kompetencji społecznych w kontekście wykorzystywania ich w pracy zawodowej.

Kolejne pytanie kierowane w ankiecie do badanych absolwentów dotyczyło zdiagnozowania ich aktualnej sytuacji zawodowej (Wykres 5).

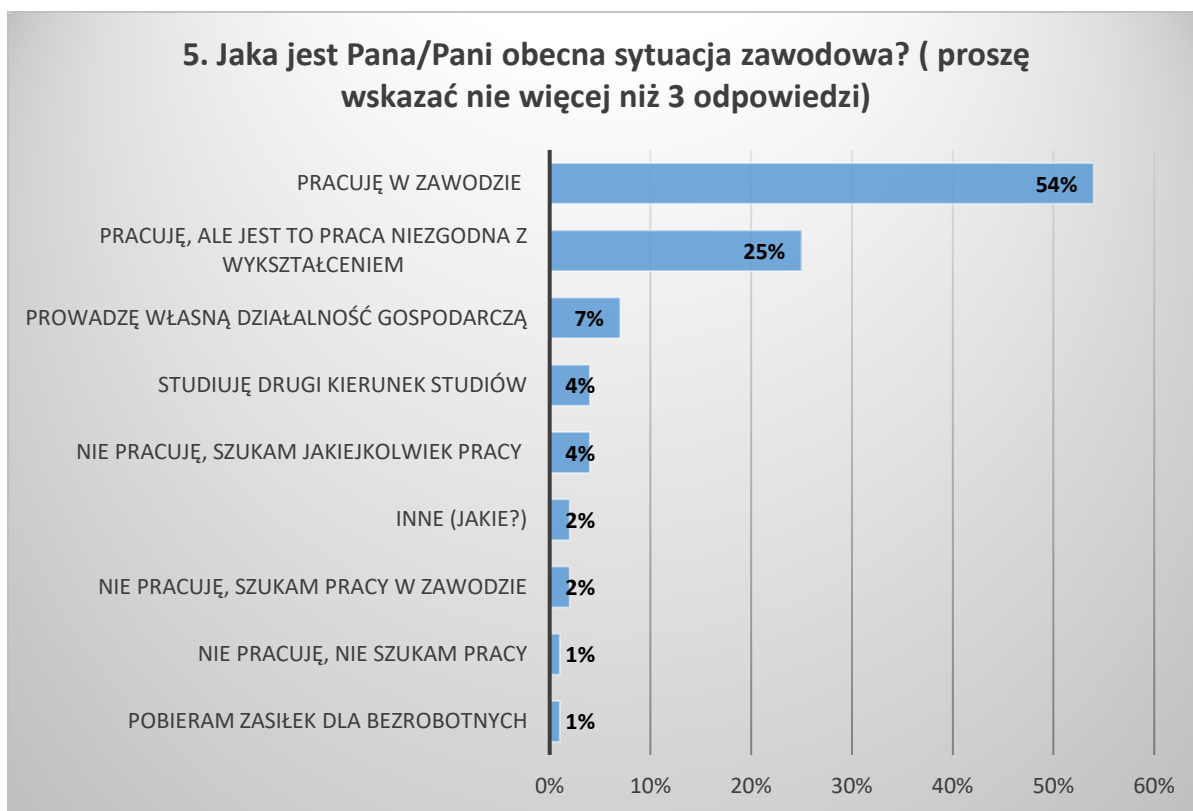
Wśród respondentów największą grupę stanowiły osoby pracujące w zawodzie – 54% udzielonych odpowiedzi.

Na kolejnych miejscach znalazły się osoby pracujące, ale niezgodnie z wykształceniem – 25% oraz prowadzące własną działalność gospodarczą – 7% wskazań. Niewielka część ankietowanych to osoby studiujące na drugim kierunku – 4%.

Absolwenci, którzy nie pracują stanowią łącznie 8%, z czego: 4% respondentów szuka jakiegokolwiek pracy, 2% szuka pracy w zawodzie, natomiast najmniejszy odsetek respondentów nie pracuje i nie szuka pracy bądź pobiera zasiłek dla bezrobotnych – po 1% wskazań.

Wariant odpowiedzi „Inne” wybrało 2% ankietowanych. Do najbardziej popularnych odpowiedzi należały: podjęcie pracy za granicą, oraz staż zgodny z kierunkiem studiów.

Wykres 5. Obecna sytuacja zawodowa absolwentów Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach.

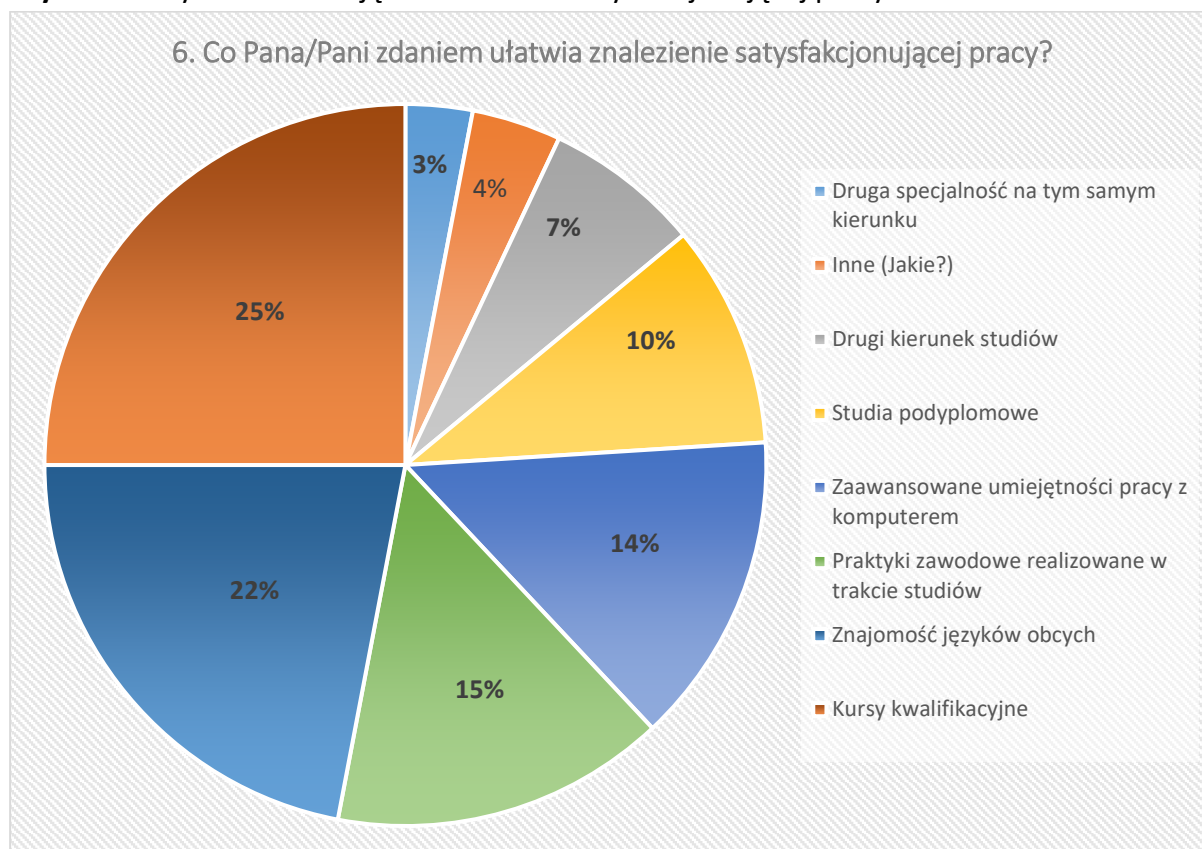

W ocenie czynników ułatwiających znalezienie satysfakcjonującej pracy (Wykres nr 6) na pierwszym miejscu badani wymienili kursy kwalifikacyjne - 25%, znajomość języków obcych wskazywało 22% ankietowanych.

W następnej kolejności respondenci podali praktyki zawodowe realizowane w trakcie studiów – 15%, zaawansowane umiejętności pracy z komputerem - 14%, studia podyplomowe - 10%, drugi kierunek studiów - 7%.

Respondenci wskazywali również na inne czynniki ułatwiające znalezienie satysfakcjonującej pracy – 4% wskazań. Do najczęściej podawanych należały: kompetencje miękkie, doświadczenie zawodowe zdobyte w trakcie studiów, sieć kontaktów, zaradność życiowa, dobre przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej, zmiana miejsca zamieszkania oraz wyjazd za granicę w ramach wymiany Erasmus.

Najmniejszą rangę badani przyznali drugiej specjalności na tym samym kierunku - 3%.

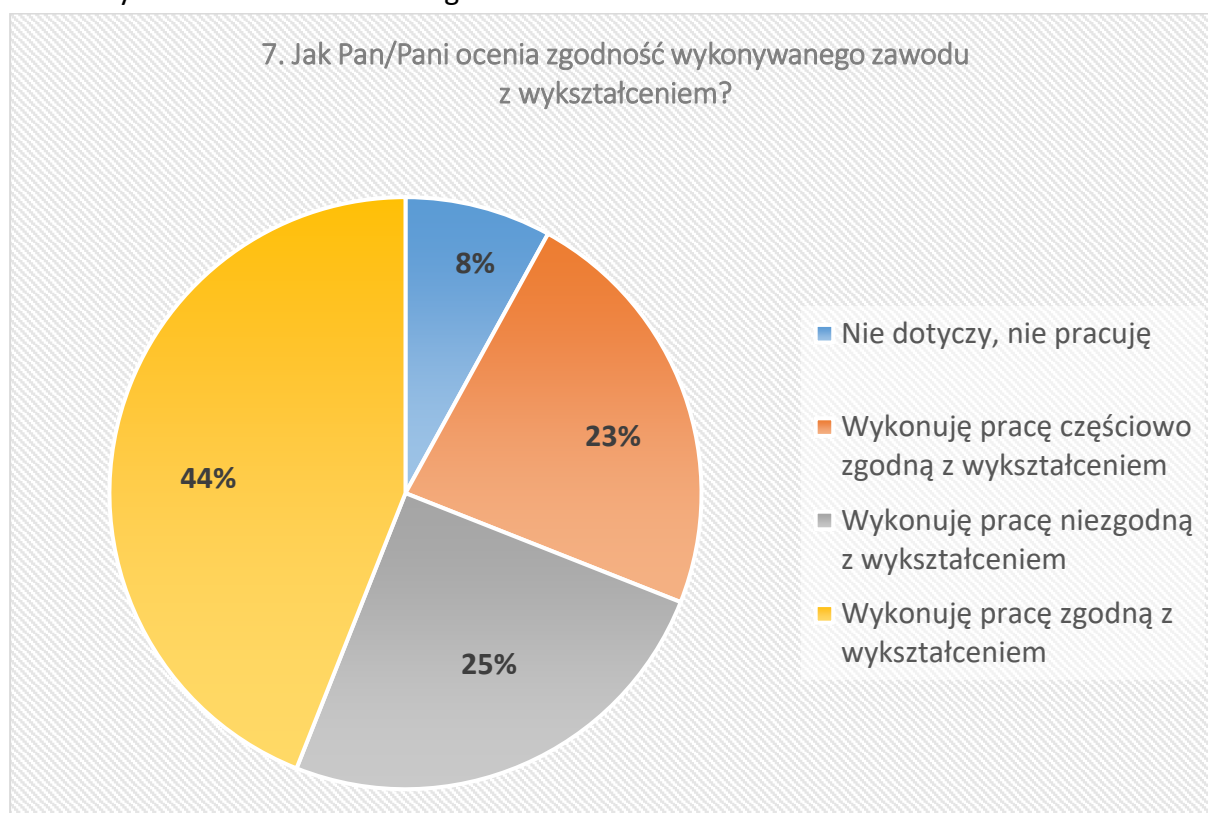
Wykres 6. Czynniki ułatwiające znalezienie satysfakcjonującej pracy.

Kolejną oceną o jaką poproszono respondentów była zgodność wykonywanego zawodu z posiadanym wykształceniem (Wykres nr 7).

Duża część respondentów wykonuje pracę zgodną z wykształceniem - 44%. Pracę niezgodną z wykształceniem podjęło 25% badanych. Absolwenci wykonujący pracę częściowo zgodną z ich wykształceniem stanowili 23% ankietowanych.

W badanej grupie absolwentów rocznika 2019/2020 Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach osoby, które nie pracowały stanowiły 8% respondentów.

Wykres 7. Ocena zgodności wykonywanego zawodu z wykształceniem absolwentów Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach.

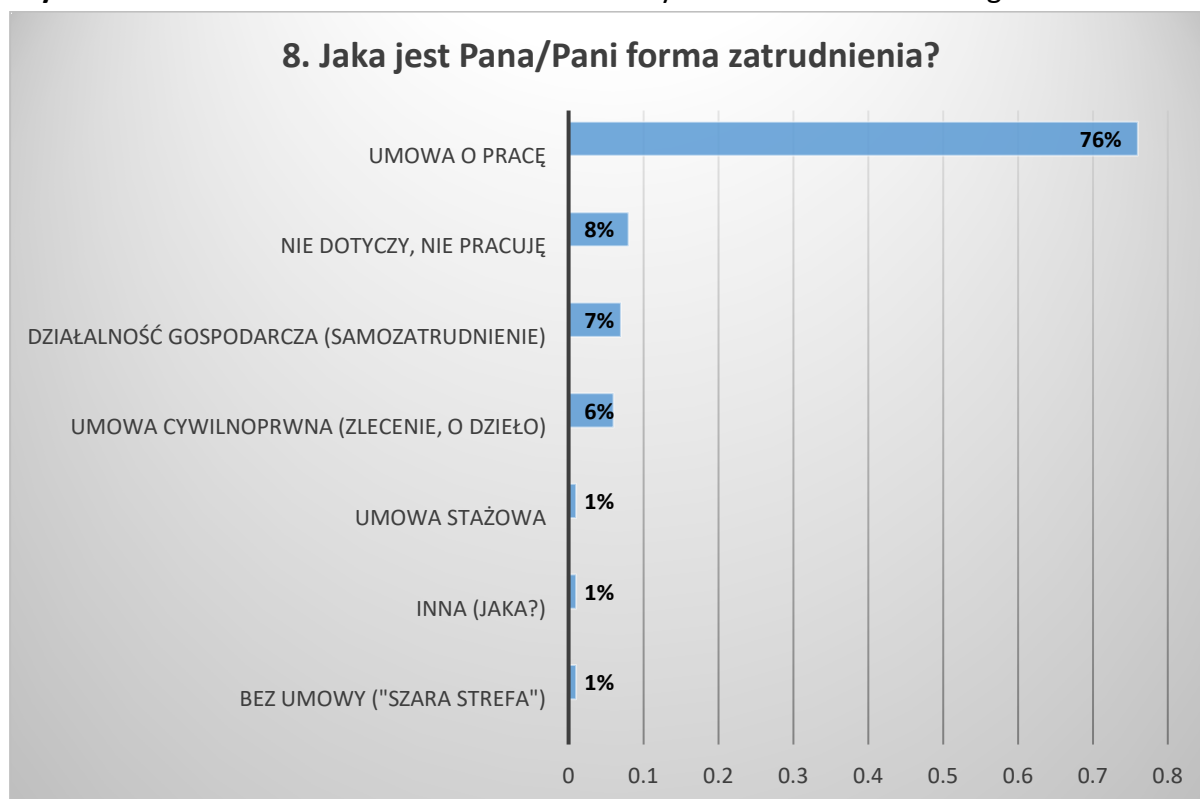

Praca zarobkowa może być wykonywana w różnych formach zatrudnienia. Dlatego też zapytano absolwentów biorących udział w badaniu o ich obecną sytuację na rynku pracy (Wykres nr 8).

Zdecydowana większość absolwentów Uniwersytetu wskazała, że pracuje w oparciu o umowę o pracę - 76% udzielonych odpowiedzi.

W badanej populacji 8% absolwentów nie podjęło zatrudnienia. Na samozatrudnienie wskazało 7% respondentów, natomiast 6% znalazło zatrudnienie w formie umowy cywilnoprawnej.

Najmniej wyborów – po 1% wskazań - dotyczyło pracy bez umowy, tj. tzw. szarej strefy, umowy stażowej oraz „Innej” formy zatrudnienia, wśród której badani wskazywali na umowę o pracę na zastępstwo, oraz powołanie do zawodowej służby wojskowej w korpusie oficerów.

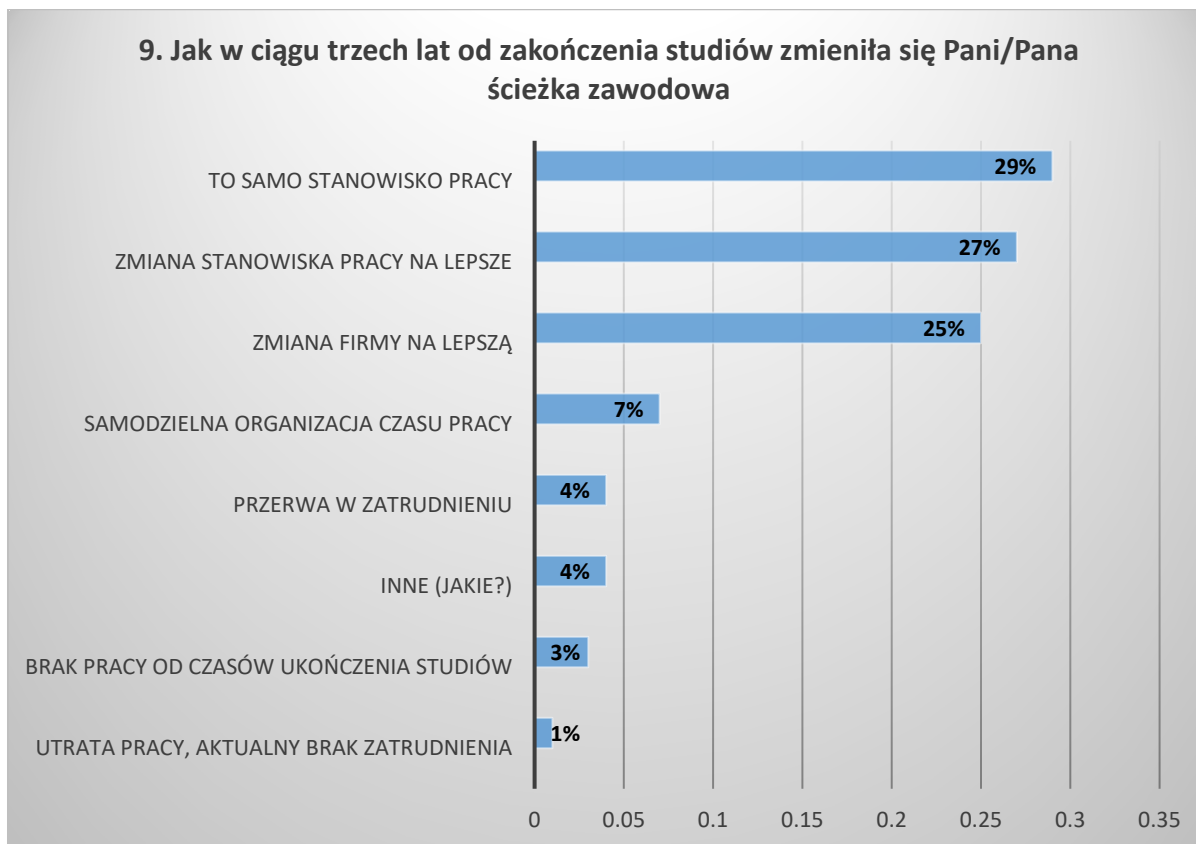
Wykres 8. Forma zatrudnienia absolwentów Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach.

W prowadzonym badaniu zwrócono się też do absolwentów Uniwersytetu z prośbą o odpowiedź na pytanie, jak w ciągu trzech lat od ukończenia studiów zmieniła się ich ścieżka zawodowa (Wykres nr 9).

Najwięcej – 29% badanych absolwentów zajmowało to samo stanowisko, nieco mniej respondentów wskazała na zmianę stanowiska pracy na lepsze - 27%.

Część osób zmieniła firmę na lepszą - 25%. Samodzielną organizację czasu pracy deklarowało 7% ankietowanych. Badani podali inne odpowiedzi, nie wymienione w kafeterii - 4%. Do nich należały: rozpoczęcie studiów na II stopniu, kształcenie w Szkole doktorskiej, wyjazd za granicę w celach zarobkowych, zmiana branży.

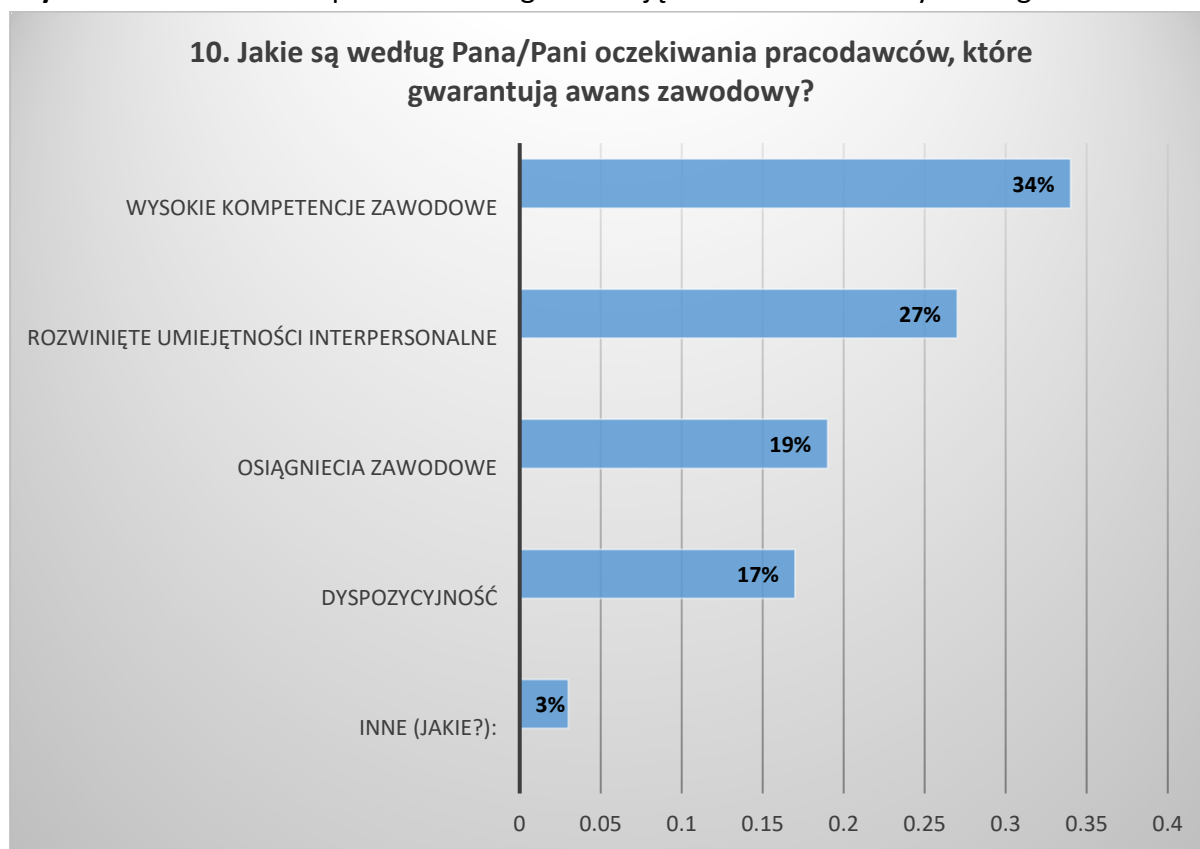
Na przerwę w zatrudnieniu wskazywało 4% absolwentów. Brak pracy od czasu ukończenia studiów wskazało 3%, natomiast utratę pracy, aktualny brak zatrudnienia 1% respondentów.

Wykres 9. Ścieżka zawodowa absolwentów trzy lata od zakończenia studiów.

Badanych zapytano również o oczekiwania pracodawców, które gwarantują sukces zawodowy (Wykres nr 10).

Ponad 1/3 absolwentów Uniwersytetu wskazała na wysokie kompetencje zawodowe. Na drugim miejscu plasowały się rozwinięte umiejętności interpersonalne - 27%. Niewiele mniej badanych zaznaczyło w ankiecie osiągnięcia zawodowe - 19%. Kolejne miejsce zajmowała dyspozycyjność - 17%.

Wśród odpowiedzi znalazły się również inne, które nie były zasugerowane w kafeterii. Należały do nich: doświadczenie zawodowe, kompetencje miękkie takie jak kreatywność, umiejętność komunikacji, a także umiejętności praktyczne, znajomość języków obcych, obsługi programów komputerowych, chęć zdobywania wiedzy, doszkalanie się poprzez udział w kursach i szkoleniach.

Wykres 10. Oczekiwania pracodawców gwarantujące awans zawodowy według absolwentów.

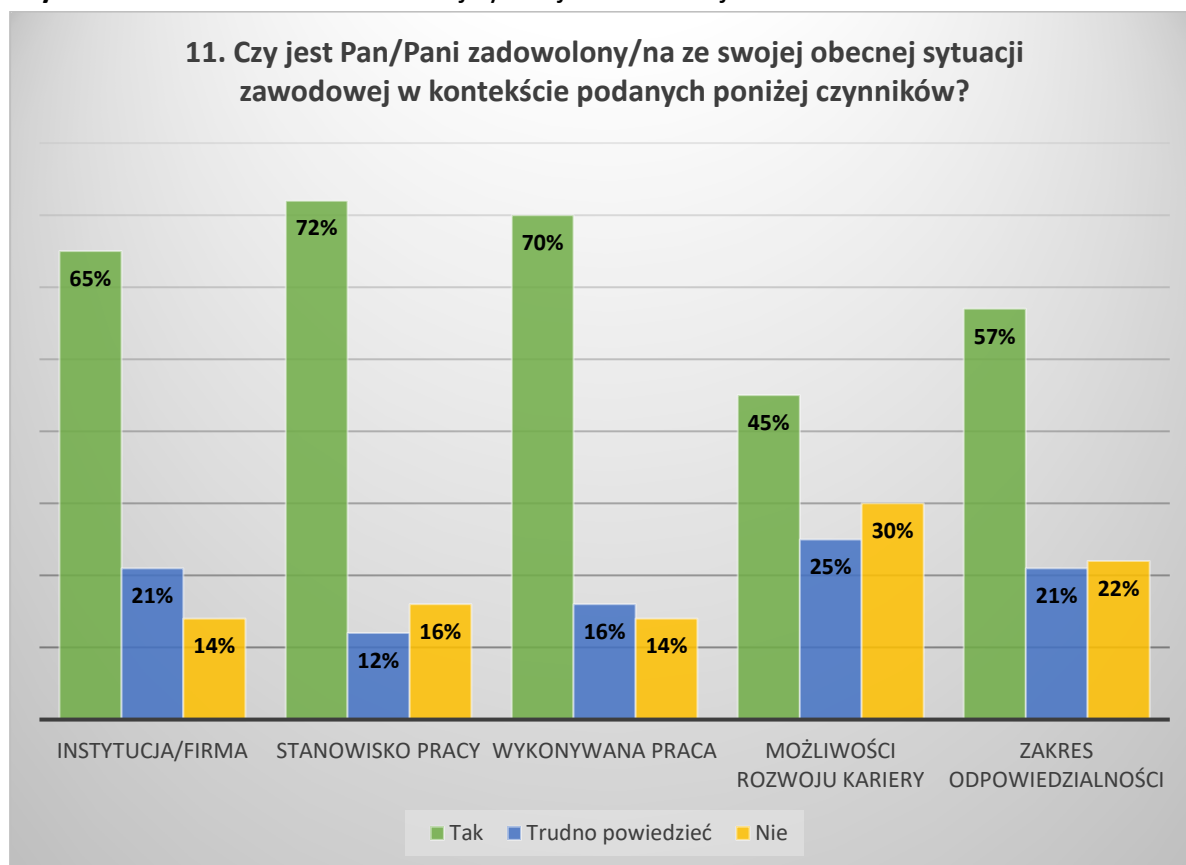
Badani zostali poproszeni o wyrażenie opinii na temat zadowolenia z obecnej sytuacji zawodowej pod kątem konkretnych czynników takich jak: instytucja/firma, stanowisko pracy, wykonywana praca, możliwość rozwoju kariery oraz zakres odpowiedzialności (Wykres 11).

Przeważały odpowiedzi potwierdzające zadowolenie z obecnej sytuacji zawodowej absolwentów biorących udział w badaniu.

Największe zadowolenie odnotowano przy odpowiedziach wskazujących na takie czynniki jak: stanowisko pracy jakie zajmowali badani absolwenci – 72% wskazań, oraz wykonywana praca – 70%, niewiele mniej bo 65% wskazań dotyczyło odpowiedzi dotyczących instytucji/firmy w jakiej ankietowani znaleźli zatrudnienie.

Czynnik „zakres odpowiedzialności” uzyskał również wysoką liczbę wskazań twierdzących plasujących się na poziomie 57%.

Najmniejsze zadowolenie respondenci wykazywali w czynniku „możliwość rozwoju kariery”- 45% odpowiedzi.

Wykres 11. Zadowolenie z obecnej sytuacji zawodowej.

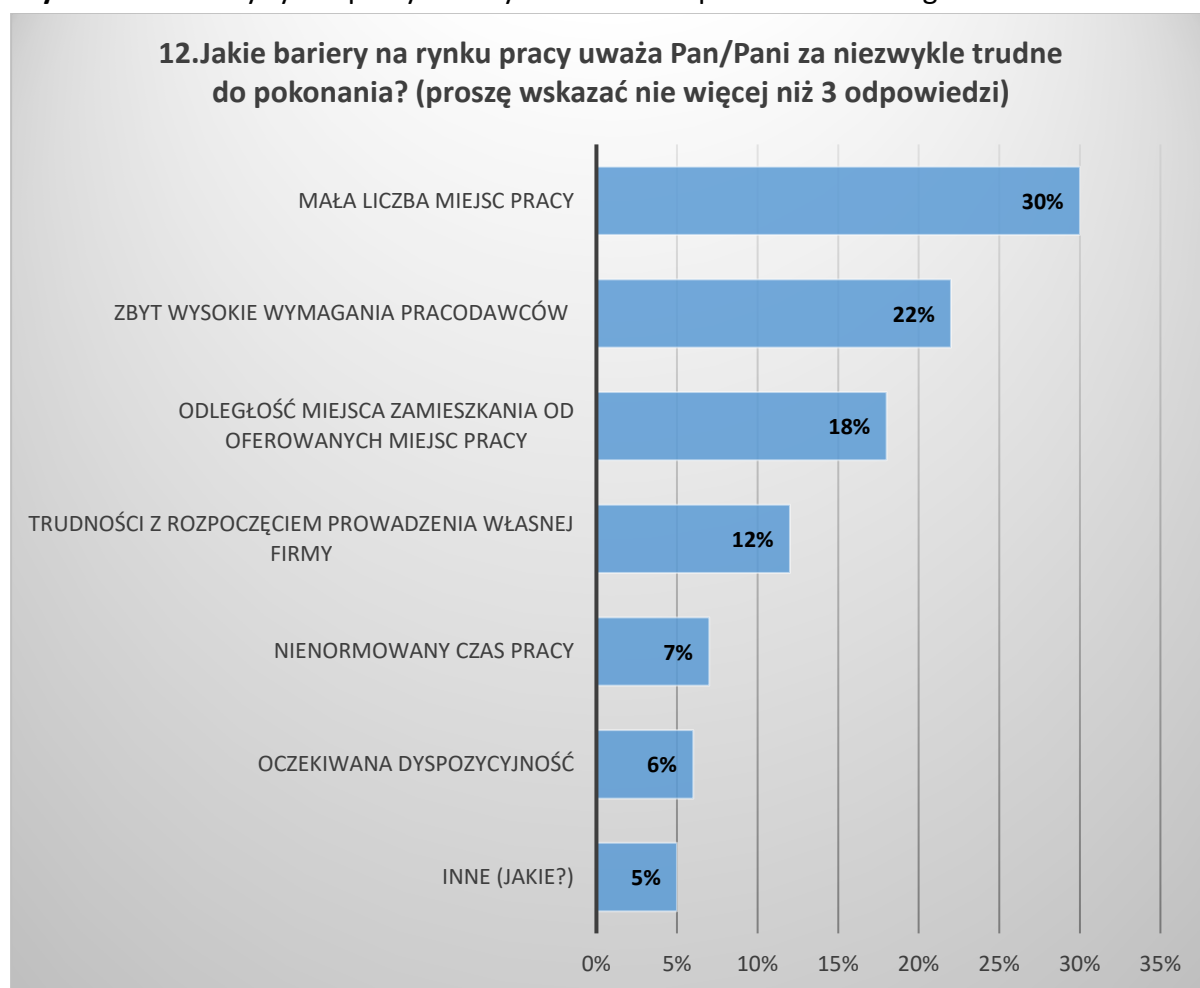
W kolejnym pytaniu ankiety absolwenci zostali poproszeni o określenie najtrudniejszych barier na rynku pracy (Wykres 12).

Ankietowani za najtrudniejszą z barier uznali małą liczbę miejsc pracy, odpowiedź ta otrzymała 30% wskazań. Na zbyt wysokie wymagania pracodawców wskazywało 22% respondentów.

Kolejnymi czynnikami niezwykle trudnymi do pokonania na rynku pracy okazały się, według absolwentów, odległość miejsca zamieszkania od oferowanych miejsc pracy – 18% wskazań, następnie trudności z rozpoczęciem prowadzenia własnej firmy - 12%, nienormowany czas pracy - 7% oraz oczekiwana dyspozycyjność - 6%.

Część ankietowanych - 5%, położyła nacisk na inne odpowiedzi, niż te które były przedstawione w kafeterii. Należały do nich: zbyt niskie zarobki w stosunku do wykonywanej pracy i umiejętności, zatrudnienie poprzez protekcje, brak doświadczenia zawodowego w danym zawodzie lub na podobnym stanowisku, niewielkie możliwości uzyskania awansu, niestabilna sytuacja rynkowa, brak znajomości specjalistycznych programów informatycznych, brak formalnego potwierdzenia znajomości języka obcego.

Wykres 12. Bariery rynku pracy niezwykle trudne do pokonania według absolwentów.

PODSUMOWANIE

Zebrane i przeanalizowane wyniki badania pozwoliły na poznanie opinii badanych absolwentów Uniwersytetu rocznika 2019/2020 w kwestiach dotyczących:

- a) jakości kształcenia oraz przygotowania pod kątem wejścia na rynek pracy - absolwenci wyrażali swoje opinie na temat wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych nabytych w trakcie studiów oraz szans i barier obecnego rynku pracy,
- b) wyboru miejsca pracy w ujęciu przestrzennym,
- c) oczekiwań pracodawców podyktowanych wymaganiami obecnego rynku pracy,
- d) formy prawnej świadczenia pracy i czasu poszukiwania zatrudnienia,
- e) doświadczeń nabywanych w trakcie nauki na Uniwersytecie,
- f) zadowolenia z kierunku kształcenia i jego zgodności z wykonywanym zawodem.

W raporcie znajdują się wyniki prezentowane w sposób całościowy dla Uniwersytetu, zestawienia dla poszczególnych kierunków tworzone są na ich zamówienie.

Nieobligatoryjny charakter udziału absolwentów w badaniu niesie za sobą istotne konsekwencje dla reprezentatywności badania, a co za tym idzie możliwości wnioskowania z próby na zbiorowość generalną. Badania nie objęły wszystkich absolwentów Uniwersytetu, co powoduje, że należy je traktować sondażowo. Stanowią jednak cenne źródło informacji.

Przeprowadzona analiza uzyskanych danych wykazała, iż najwyższy stopień satysfakcji z ukończonych studiów na Uniwersytecie absolwenci odczuwają w kategorii kompetencji, następnie wiedzy oraz umiejętności.

Czynnikami ułatwiającym znalezienie satysfakcjonującej pracy zawodowej według badanych są kursy kwalifikacyjne, znajomość języków obcych, jak również praktyki zawodowe realizowane w trakcie studiów.

Trzy lata po zakończeniu studiów pracuje ogólnie 92% absolwentów. Absolwenci wykonujący pracę zawodową zgodną z uzyskanym wykształceniem stanowią 44% biorących

udział w badaniu, 23% to osoby wykonujące pracę częściowo zgodną z wykształceniem a 25% pracujące niezgodnie z wykształceniem.

Pracujący absolwenci są zadowoleni z wykonywanej pracy oraz obejmowanego stanowiska w danej instytucji/firmie. Niższe zadowolenie wśród badanych można zauważyć głównie w zakresie możliwości rozwoju kariery.

Większość pracujących absolwentów zatrudniona jest na podstawie umowy o pracę. Osoby prowadzące działalność gospodarczą stanowią niewielki procent ankietowanych. Wynikać to może z różnych czynników, w tym w dużej mierze z obawy przed ryzykiem oraz brakiem środków finansowych na jej rozpoczęcie.

Większość ankietowanych podaje za największą barierę niezwykle trudną do pokonania na rynku pracy małą liczbę miejsc pracy, zbyt wysokie wymagania wśród pracodawców oraz odległość miejsca zamieszkania od miejsc pracy.

Biorąc pod uwagę wyżej wskazany nieobligatoryjny charakter udziału absolwentów w badaniu i wiążące się z tym konsekwencje, można sformułować następujące wnioski:

1. Wysokie kompetencje zawodowe połączone ze znajomością języków obcych oraz doświadczenie zawodowe zdobyte podczas studiów ułatwiają znalezienie pracy po zakończeniu edukacji. Co prawda, jak pokazują badania, nie zawsze była to praca zgodna z kierunkiem studiów, ale zawsze będąca działaniem w kierunku posiadania tak pożądanego na rynku pracy doświadczenia zawodowego.

2. Ograniczenia związane z dostępem do pracy zawodowej związane są ze stosunkowo małą liczbą miejsc pracy, zbyt wysokimi wymaganiami pracodawców oraz dużą odległością miejsca zamieszkania od miejsca pracy.

3. Kompetencje społeczne i wiedza zdobyta podczas studiów jest najbardziej przydatna na rynku pracy.

Barierą na rynku pracy raczej nie jest brak zatrudnienia spowodowany skalą bezrobocia, ale brak miejsc pracy odpowiadających wyuczonemu wykształceniu. Warto też zwrócić uwagę na fakt, iż absolwenci często dostrzegają bariery jedynie w rynku pracy nie zdając sobie sprawy, że niektóre trudności tkwią w nich samych, przyczyniając się do braku możliwości znalezienia stałej posady, m.in. niski poziom kompetencji społecznych.